

การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวแก่นักศึกษาไทย ผ่านวรรณกรรม

มุกกรีน วิโรจน์ชูฉัตร*

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันที่รับบทความ 5 กรกฎาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ 6 พฤษภาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ 8 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในสงครามโลกครั้งที่สองเป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ วันเวลาที่ผ่านไปไม่ได้จะทำให้ความทรงจำของเหตุการณ์นี้เลือนรางลงไปทุกที การเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้เราตระหนักถึงภัยของอคติทางชาติพันธุ์ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับความรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 38 คน เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวก่อนและหลังเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น นอกจากนี้ยังเปรียบเทียบการเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวผ่านวรรณกรรมของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนรายวิชานี้ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้วรรณกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ การวิจัยดำเนินการโดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ก่อนเรียนนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในระดับผิวเผิน โดยส่วนมากได้รับข้อมูลจากสื่อยอดนิยม เช่น ภาพยนตร์และสื่อออนไลน์ หลังการเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวเพิ่มมากขึ้น ทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่สองที่เชื่อมโยงกับเหตุการณ์ การรับรู้เกี่ยวกับฮิตเลอร์และพรรคนาซี ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์ ทำให้สามารถเข้าใจที่มาและผลกระทบของเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากนี้ นักศึกษายังเริ่มตั้งคำถามและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ของความโหดร้ายของฮิตเลอร์และพรรคนาซี และแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อเหยื่อชาวยิวมากขึ้น ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว โดยเฉพาะเมื่อนำมาบูรณาการกับแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ในกระบวนการสอน งานวิจัยเสนอแนะให้นำผลการศึกษาไปใช้ในการบูรณาการการเรียนการสอนในหลักสูตร การส่งเสริมกิจกรรมรำลึกและสร้างความตระหนักรู้ในระดับสังคม และการใช้วรรณกรรมสร้างความตระหนักรู้ร่วมกับแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

คำสำคัญ: การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว; วรรณกรรม; การตระหนักรู้

* ผู้รับผิดชอบบทความ: mukkarin.wi@vru.ac.th

Raising Awareness of the Holocaust among Thai Students through Literature

Mukkarin Wirojchoochut*

**Faculty of Humanities and Social Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University
under the Royal Patronage**

Received 5 July 2024

Received in revised 6 May 2025

Accepted 8 May 2025

Abstract

The Holocaust in World War II stands as one of the most heinous events in human history, and as time passes, the memory of this tragedy gradually fades. Learning about this event is therefore crucial to remind us of the dangers of ethnic prejudice. This research aims to examine the level of knowledge of 38 undergraduate students regarding Holocaust literature before and after taking the HEN452 Introduction to Prose course. In addition, it compares students' learning about the Holocaust through literature before and after the course to evaluate the effectiveness of using literature as a tool for raising awareness. The study collected data through open-ended questionnaires and analyzed the responses using content analysis. The results revealed that, prior to the course, students had only superficial knowledge about the Holocaust and related literature, largely acquired from popular media such as films and online sources. After the course, most students demonstrated an increased understanding of the Holocaust, including knowledge related to World War II, insights into Hitler and the Nazi Party, as well as changes in their attitudes toward the event, which enabled them to better comprehend its origins and impacts. Furthermore, students began to ask questions and critically evaluate the cruelty of Hitler and the Nazi Party while showing greater empathy for the victims. The study indicates that literature is an effective tool for raising awareness about the Holocaust, especially when integrated with other sources of information in the teaching process. The research recommends applying the findings to integrating teaching and learning into the curriculum, promoting commemorative activities to enhance social awareness, and using literature as a tool to raise awareness in conjunction with diverse sources of information.

Keywords: Holocaust; literature; Awareness

* Corresponding author: mukkarin.wi@vru.ac.th

DOI: 10.14456/tujournal.2026.9

บทนำ

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว (the Holocaust) ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1941-1945 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ถือเป็นหนึ่งในเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ประเมินการว่ามีผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ครั้งนี้รวมกว่า 11 ล้านคน ในจำนวนนั้นชาวยิวเสียชีวิตมากถึง 6 ล้านคน นอกจากชาวยิวแล้ว ทหารนาซียังได้สังหารเหยื่ออีกหลายล้านคนที่ถูกมองว่าเป็นศัตรูหรือภัยคุกคามต่อระบอบนาซี ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองเยอรมันที่ต่อต้านพรรคนาซี กลุ่มคนรักร่วมเพศ คนพิการ คนจรจัด ขอทาน โสเภณี พวกซีเล้า รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกมองว่าไร้ค่าอย่างชาวยิปซี การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ครั้งนี้มีสาเหตุสำคัญมาจากความเกลียดชังชาวยิวของผู้นำพรรคนาซีอย่างอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ซึ่งได้พยายามปลุกระดมพลพรรคนาซีและชาวเยอรมันด้วยความเชื่อว่าชาวยิวเป็นต้นเหตุของปัญหาต่างๆ ในโลก และชาวยิวเป็นภัยคุกคามต่ออารยธรรมของมนุษย์ การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวได้ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวและสมมติว่าชาวยิวเป็นภัยคุกคามต่ออารยธรรมของมนุษย์ (United States Holocaust Memorial Museum, n.d.)

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในสงครามโลกครั้งที่สอง ถือเป็นรอยด่างในประวัติศาสตร์มนุษยชาติที่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องลบเลือน ไปได้แม้กาลเวลาจะผ่านไปนานเพียงใดก็ตาม หากนับเวลาที่สงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง พร้อมกับการได้รับอิสรภาพของเหยื่อชาวยิวที่รอดชีวิตและได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระจากค่ายกักกันนาซีโดยกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรในปี 1945 ก็นับเป็นเวลาเกือบ 80 ปีแล้ว นั้นหมายความว่าเหยื่อชาวยิวผู้รอดชีวิตที่ต้องทนต่อความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสในค่ายกักกันของนาซีต่างก็ทยอยล้มหายตายไป เมื่อเวลาผ่านไปก็ยิ่งจะเหลือผู้ที่เคยพบกับประสบการณ์อันโหดร้ายจากค่ายกักกันมาถ่ายทอดเรื่องราวให้คนรุ่นหลังฟังน้อยลงไปทุกที ๆ จริงอยู่ว่าเรายังสามารถเรียนรู้เหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่าประชากรโลกรุ่นใหม่บางส่วน (รวมถึงผู้ใหญ่บางส่วน) รู้เรื่องราวการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวน้อยลง และในบางครั้งพวกเขายังได้แสดงพฤติกรรมที่เสมือนเพิกเฉยต่อชะตากรรมของชาวยิว รวมถึงการถูกย่ำยีศักดิ์ศรีของพวกเขาด้วยน้ำมือของมนุษย์ด้วยกัน ดังปรากฏออกมาในรายงานข่าวทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น ในปี 2554 นักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่แต่งกายด้วยชุดทหารนาซีที่มีเครื่องหมายสวัสติกะติดอยู่ที่ปกอกแขน พร้อมทั้งอัญเชิญธงที่มีเครื่องหมายเดียวกัน และแสดงทำการเคารพแบบทหารนาซีในขบวนพาเหรดงานกีฬาสีของโรงเรียน

ภาพประกอบ 1 ภาพข่านักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่อัญเชิญธงที่มีเครื่องหมาย
สวัสดิกะในขบวนพาเหรด

ที่มา: Reprinted from “Thai school’s Nazi-themed parade sparks outrage” by Hughes Gethin
(2011, September 28), *CNN*.

จากนั้นในปี 2556 มีรายงานข่าวที่ทำให้ผู้คนตื่นตกใจอีกครั้งเมื่อคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัย
เก่าแก่ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยได้ติดตั้งป้ายขนาดใหญ่เพื่อแสดงความยินดีแก่บัณฑิตใหม่ โดยที่
บนป้ายดังกล่าวนั้นมีใบหน้าของผู้นำพรรคนาซีปะปนอยู่กับภาพของบรรดาซูเปอร์ฮีโร่จากการ์ตูน
ชื่อดัง และในภาพข่าวยังแสดงให้เห็นบัณฑิตหญิงคนหนึ่งยื่นถ่ายภาพกับป้ายนั้น โดยทำท่าแสดง
ความเคารพในลักษณะเลียนแบบผู้นำพรรคนาซี (Online Reporters, 2013)

ภาพประกอบ 2 ภาพข่าบบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งทำท่าเลียนแบบผู้นำพรรคนาซีบนป้าย
แสดงความยินดี

ที่มา: Reprinted from “Apologies for Hitler mural, says Chulalongkorn University” (2013, July 15),
Bangkok Post.

นอกจากนี้ในปี 2559 มีรายงานข่าวจากไต้หวันว่านักเรียนมัธยมปลายในโรงเรียนแห่งหนึ่งแต่งชุดเครื่องแบบทหารนาซีเดินโบกธงที่มีเครื่องหมายสวัสดิกะพร้อมทั้งแสดงท่าเคารพแบบนาซีเดินในขบวนพาเหรดของโรงเรียน สิ่งที่เกิดขึ้นส่งผลให้ครูใหญ่ของโรงเรียนแห่งนั้นต้องออกมารับผิดชอบโดยการลาออก (Solomon, 2016) ย้อนกลับมาที่ประเทศไทยซึ่งยังคงมีข่าวทำนองนี้ออกมาอีกเป็นระยะ ๆ และที่เป็นประเด็นล่าสุดคือเมื่อปี 2562 มีรายงานข่าวเกี่ยวกับนักเรียนวัยรุ่นของเกิร์ลกรุ๊ปชื่อดังที่สวมเสื้อยืดที่มีเครื่องหมายสวัสดิกะขณะขึ้นซ้อมการแสดงบนเวที จนสถานทูตอิสราเอลต้องออกมาประท้วงและจบลงด้วยการรื้อให้ขอโทษในความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักเรียนวัยรุ่น รวมทั้งมีการเข้าพบเอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทยเพื่อกล่าวขอโทษอย่างเป็นทางการ (Online Reporters, 2019)

เมื่อสืบสาวถึงสาเหตุของการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้น ก็มักจะได้รับคำตอบว่าเป็นเพราะเยาวชนเหล่านั้นรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เนื่องจากไม่ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ส่วนน้อยอย่างลึกซึ้ง หรือเคยเรียนแค่เพียงผ่าน ๆ ฉะนั้นเมื่อเกิดเหตุขึ้นครั้งใด ผู้คนส่วนใหญ่จึงมักกล่าวโทษสถาบันการศึกษา ไม่ว่าจะโรงเรียน ครู อาจารย์ มหาวิทยาลัย หลักสูตร และระบบการศึกษา ที่ไม่สอนให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ส่วนน้อยอย่างถูกต้อง รายงานการวิจัยขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) ซึ่งได้ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 272 หลักสูตร จาก 135 ประเทศ และตำราเรียน 89 เล่ม จาก 26 ประเทศ ซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่ปี 2000 โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม 2012 ถึง ธันวาคม 2013 เผยให้เห็นว่าการเรียนการสอนเกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวปรากฏในหลักสูตรของประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศที่ศึกษา แต่ละประเทศมีแนวทางที่แตกต่างกันออกไป

รายงานดังกล่าวยังเผยแพร่รายละเอียดว่า ประเทศในยุโรปซึ่งเป็นต้นตอของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว บางรัฐของสหรัฐอเมริกา เช่น แคลิฟอร์เนีย เท็กซัส และอาร์คันซอ บางมณฑลของแคนาดา ออสเตรเลีย และบางประเทศในแอฟริกา (เช่น แอฟริกาใต้ และสวาซิแลนด์) รวมถึงบางประเทศในเอเชีย (เช่น สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์) มักเน้นการสอนเหตุการณ์นี้โดยตรง ในขณะที่บางประเทศ เช่น อาเจนติน่า รัฐแมริแลนด์ของสหรัฐอเมริกา บางมณฑลของแคนาดา และบางประเทศในอเมริกาใต้ ใช้วิธีการสอนแบบทางอ้อม โดยไม่ได้เน้นประวัติศาสตร์ส่วนนี้โดยตรง แต่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนรู้ด้านอื่น เช่น การละเมิดสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้หลักสูตรของหลายประเทศในเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา มาเลเซีย และอินโดนีเซีย รวมถึงบางประเทศในยุโรป (เช่น นอร์เวย์ สกอตแลนด์ และจอร์เจีย) และในอเมริกาใต้และแอฟริกา มักกล่าวถึงสงครามโลกครั้งที่สอง หรือแนวคิดของนาซี โดยไม่กล่าวถึงเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวโดยตรง และกลุ่มประเทศที่ไม่มีการกล่าวถึงเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวและบริบทที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ในหลักสูตรแต่อย่างใดเลย คือ บรูไน ดารุสซาลาม โดมินีกา ฟิจิ ไอซ์แลนด์ และประเทศไทยก็อยู่ในกลุ่มนี้ด้วย (อีก 64 ประเทศไม่มีข้อมูล) (Carrier, et al., 2015).

จากข้อมูลข้างต้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยและอีกหลากหลายประเทศในเอเชีย แอฟริกา และอเมริกาใต้ ยังไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในระบบ การศึกษาอย่างเพียงพอ ซึ่งอาจเป็นเพราะเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในยุโรปและอาจถูกมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว ส่งผลให้เยาวชนหรือแม้แต่ผู้ใหญ่ของหลาย ๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย รับรู้เหตุการณ์นี้แต่เพียง ผิดเพี้ยน จนเป็นเหตุให้ไม่เข้าใจว่าทำไมจึงควรหลีกเลี่ยงที่จะกระทำการใด ๆ ก็ตามที่เสมือนเป็นการ มองข้ามความโหดร้ายของผู้นำเผด็จการอย่างฮิตเลอร์และพรรคนาซี และเป็นการลบหลู่ชาวยิว แม้ว่า เยาวชนคนรุ่นใหม่อาจจะเรียนรู้หรือค้นคว้าหาข้อมูลเองได้ไม่ยากนักในโลกยุคปัจจุบัน แต่ผู้ที่ไม่ได้มี ความสนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อย่างจริงจังก็อาจจะไม่ได้ใส่ใจที่จะเรียนรู้เพิ่ม และเมื่อไม่มีการ เรียนรู้ในระดับที่ลึกซึ้งมากพอ จึงเป็นไปได้ที่พวกเขาจะกระทำการสิ่งที่ไม่เหมาะสมตามที่ปรากฏในรายงาน ข่าวต่าง ๆ ซึ่งนั่นถือเป็นสัญญาณที่ชัดเจนของความล้มเหลวในการถ่ายทอดบทเรียนจากอดีตที่สำคัญนี้ ให้กับคนรุ่นใหม่

อย่างไรก็ตาม การขาดการรับรู้และความเข้าใจในเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวไม่ได้เกิดขึ้น เฉพาะกับคนรุ่นใหม่ของประเทศไทยหรือในเอเชียเท่านั้น ผลการสำรวจจาก Claims Conference (n.d.)¹ ซึ่งตรวจสอบความรู้ของคนรุ่น Millennials (เกิด 1981-1996) และ Gen Z (เกิด 1997-2012) ใน 6 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร (ซึ่งล้วนแล้วมีหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวตามที่ UNESCO สำรวจ) ในเดือน กุมภาพันธ์ 2018 พบว่าความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ลดลงเรื่อย ๆ โดยมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบคิดว่า จำนวนเหยื่อที่ถูกสังหารน้อยกว่า 6 ล้านคน และมากกว่าครึ่งหนึ่งเชื่อว่าเหตุการณ์ในลักษณะนี้อาจ เกิดขึ้นอีก ยกตัวอย่าง ผลการสำรวจของชาวดัตช์พบว่า 12% เชื่อว่าการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เป็นเรื่องไม่จริง ในขณะที่ในกลุ่ม Millennials 32% และในวัยผู้ใหญ่ 27% ไม่ทราบว่ แอนน์ แฟรงค์ (Anne Frank) เสียชีวิตในค่ายกักกัน (concentration camp) ผลสำรวจนี้ชี้ให้เห็นว่า บางส่วนของประชากรในประเทศ ที่สอนประวัติศาสตร์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างตรงไปตรงมาก็ยังคงมีความรู้ในเรื่องนี้ในระดับ ผิดเพี้ยน

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวจึงย้ำเตือนถึงความจำเป็นที่คนรุ่นใหม่ควรเรียนรู้ประวัติศาสตร์ การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างจริงจังและลึกซึ้งมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ จะมีความสำคัญ ทว่าวิธีการเรียนรู้มิได้จำกัดอยู่เพียงแค่ตำราเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์เท่านั้น วรรณกรรมเป็นอีกหนึ่งสื่อที่ทรงพลังในการถ่ายทอดเรื่องราวและประสบการณ์ของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของ เหตุการณ์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะสอนวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น (introduction to Prose) ซึ่งเป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถออกแบบ เนื้อหาการสอนได้อย่างอิสระ โดยมอบหมายให้นักศึกษาอ่านวรรณกรรมทั้งในรูปแบบเรื่องแต่ง (fiction)

¹ องค์การนี้ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 1951 เพื่อช่วยเหลือดูแลการเรียกร้องค่าเสียหายที่รัฐบาลเยอรมนีต้องจ่ายชดเชย ให้แก่เหยื่อชาวยิวที่รอดชีวิตที่อาศัยอยู่ใน 83 ประเทศทั่วโลกขณะนี้

และเรื่องจริง (nonfiction) จำนวน 3 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าเป็นตัวแทนของวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในแต่ละช่วงเวลา ตั้งแต่บันทึกของเหยื่อที่บอกเล่าประสบการณ์ตรง ไปจนถึงงานเขียนของคนรุ่นถัดมาที่พยายามทำความเข้าใจบาดแผลในอดีต และวรรณกรรมยุคใหม่ที่สะท้อนเหตุการณ์ผ่านมุมมองของผู้ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง (National Holocaust Museum, 2023) วรรณกรรมทั้ง 3 เรื่องดังกล่าวได้แก่

1. *The Diary of a Young Girl*² เขียนโดย แอนน์ แฟรงค์ ถือเป็นตัวแทนของวรรณกรรมร่วมสมัย (contemporary literature) ที่เขียนขึ้นในระหว่างเหตุการณ์จริง ๆ เพราะวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นบันทึกของเด็กหญิงชาวยิวที่ต้องใช้ชีวิตหลบซ่อนจากการไล่ล่าของทหารนาซีในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง จึงสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิตของเหยื่อชาวยิวในขณะที่เหตุการณ์ยังดำเนินอยู่และยังเป็นหนึ่งในเอกสารสำคัญที่ช่วยให้โลกเข้าใจถึงความโหดร้ายของยุคนั้น

2. *Night* เป็นตัวแทนของวรรณกรรมหลังสงคราม (postwar literature) เพราะเขียนขึ้นโดย Elie Wiesel ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้รอดชีวิตจากค่ายกักกัน เขาเขียนบันทึกความทรงจำถ่ายทอดประสบการณ์อันโหดร้ายของเขาและพ่อในค่ายกักกัน Auschwitz และ Buchenwald ในช่วงปี 1944-1945

3. *The Boy in the Striped Pajamas* ถือเป็นตัวแทนของวรรณกรรมยุคใหม่ (new engagement literature) เพราะเขียนขึ้นโดยนักเขียนรุ่นหลังซึ่งไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ แต่เกิดจากแรงบันดาลใจและความพยายามที่จะสะท้อนเรื่องราวของเหตุการณ์ในรูปแบบที่เข้าถึงผู้อ่านรุ่นใหม่ John Boyne นักเขียนชาวไอริชนำเสนอนวนิยายเรื่องนี้ผ่านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กชายชาวเยอรมันที่เป็นลูกของนายทหารระดับสูงของนาซีและเด็กชายชาวยิวที่ถูกกักกันในค่าย Auschwitz โดยสะท้อนให้เห็นถึงมิตรภาพท่ามกลางความโหดร้ายของสงครามและอคติทางเชื้อชาติ

ผู้วิจัยเลือกใช้วรรณกรรมเหล่านี้เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ของนักศึกษาเพราะเชื่อมั่นว่าวรรณกรรมเป็นเครื่องมืออันทรงพลังที่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้สึกของเหยื่อชาวยิวได้อย่างลึกซึ้ง ผ่านการบรรยายรายละเอียดของเรื่องราวอย่างมีชั้นเชิง ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าถึงและเข้าใจความทุกข์ทรมานของเหยื่อได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ วรรณกรรมยังเปิดโอกาสให้ผู้อ่านตีความและวิเคราะห์เหตุการณ์จากมุมมองที่หลากหลาย ส่งผลให้เกิดวิจาร์ณญาณและความตระหนักรู้ในคุณค่าของมนุษยชาติ วรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจึงมิใช่เพียงการบอกเล่าเรื่องราวในอดีตเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ และตระหนักถึงความสำคัญของมนุษยธรรมและการป้องกันไม่ให้โศกนาฏกรรมเช่นนี้เกิดขึ้นอีกในอนาคต

² บันทึกของแอนน์เล่มนี้ได้รับการตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษครั้งแรกในปี 1952 โดยใช้ชื่อเรื่องว่า *Anne Frank: The Diary of a Young Girl* และเหลือเพียง *The Diary of a Young Girl* ในการพิมพ์ครั้งต่อๆ มา อย่างไรก็ตามคนทั่วไปมักเรียกชื่อ หนังสือว่า *The Diary of Anne Frank*

วัตถุประสงค์

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อสำรวจระดับความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวก่อนและหลังเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวผ่านวรรณกรรมของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวแก่นักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวมีทั้งในรูปแบบการวิเคราะห์ตัวบทและการศึกษาการรับรู้ของผู้อ่านที่มีต่อวรรณกรรม ซึ่งแต่ละแนวทางเผยให้เห็นคุณลักษณะที่ทำให้งานวรรณกรรมเหล่านี้ได้รับการยอมรับและนำไปใช้สอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้ ผู้วิจัยจึงมุ่งทบทวนงานวิจัยทั้งสองแนวทางเพื่อศึกษาว่าวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวที่เป็นที่ยอมรับควรมีคุณลักษณะอย่างไร และมีการนำไปใช้สอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างไร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทบทวนงานวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในประเทศที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อช่วยให้สามารถเปรียบเทียบและเข้าใจสถานการณ์ความตระหนักรู้ของเยาวชนในประเทศอื่น เมื่อเทียบกับเยาวชนไทยได้อย่างครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว

Muallem and Dowd (1992) ศึกษาวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจำนวน 6 เล่ม ซึ่งเขียนขึ้นในรูปแบบนวนิยายเชิงประวัติศาสตร์สำหรับเด็กและเยาวชน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ เช่น โครงเรื่อง (plot) ฉาก (setting) ตัวละคร (character) มุมมองการเล่าเรื่อง (point of view) และแก่นเรื่อง (theme) เพื่อตรวจสอบว่าวรรณกรรมทั้ง 6 เล่ม นำเสนอเรื่องราวผ่านองค์ประกอบเหล่านี้ถูกต้องตามประวัติศาสตร์ช่วงปี 1930-1945 ซึ่งหลายประเทศในยุโรปถูกพรรคนาซีรุกรานและครอบครองหรือไม่ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คัดเลือกหนังสือดังนี้คือ 1) ต้องเขียนเป็นเรื่องแต่ง 2) มีฉากหลังในยุค 1930-1945 ในประเทศเยอรมนีหรือประเทศที่ถูกนาซียึดครอง 3) ตัวละครหลักเป็นเด็กหรือเยาวชนชาวยิว 4) เนื้อเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อชาวยิวภายใต้นโยบายของนาซี 5) ตีพิมพ์หลังปี 1980 และ 6) ใช้ภาษาที่ไม่รุนแรงหรือน่ากลัวจนเกินไป ผลการศึกษาพบว่านวนิยายทั้ง 6 เล่ม ไม่เพียงแต่นำเสนอเนื้อหาที่มีข้อมูลถูกต้องทางประวัติศาสตร์ หากแต่ยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงสภาวะการณ์ของการถูกเลือกปฏิบัติและการถูกกดขี่ที่ชาวยิวต้องเผชิญ การเน้นย้ำในประเด็นนี้จึงช่วยให้ผู้อ่านไม่เพียงแต่เข้าใจข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์เท่านั้น แต่ยังส่งผลให้เกิดความตระหนักรู้และความเห็นอกเห็นใจต่อความทุกข์ทรมานของชาวยิวในช่วงเวลานั้น

งานวิจัยของ Evans-Winfeld (2009) ศึกษาวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวต่อจากงานวิจัยของ Muallem and Dowd (1992) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์วรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว

ยิวสำหรับเยาวชนจำนวน 24 เล่ม ซึ่งตีพิมพ์ระหว่างปี 1992-2008 เพื่อตรวจสอบว่ามีเนื้อหาถูกต้องตามประวัติศาสตร์หรือไม่ ตัวละครเอกของเรื่องเอาชีวิตรอดจากสงครามและแสดงบทบาทว่าเป็นส่วนหนึ่งของการต่อต้านหรือไม่ และวรรณกรรมเหล่านั้นให้ข้อคิดที่สั่งสอนจริยธรรมแก่คนรุ่นใหม่หรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมจำนวน 15 เรื่อง (63%) มีข้อมูลถูกต้องตามประวัติศาสตร์ โดยตัวละครเอกของวรรณกรรมเหล่านี้มีที่มาจากเหตุการณ์จริง ในขณะที่ตัวละครเอกของวรรณกรรมอีก 9 เรื่อง (37%) เป็นตัวละครที่สร้างขึ้นจากข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังพบว่าการนำเสนอวิธีการรอดชีวิตของตัวละครผ่านค่ายกักกัน (32%), เกตโต (4%), และการหลบซ่อน (36%) รวมทั้งมีตัวละครที่เข้าร่วมต่อต้าน (39%) ในขณะที่วรรณกรรมทุกเรื่องที่ใช้ในการศึกษาแสดงให้เห็นหลักจริยธรรมที่เน้นย้ำถึงการช่วยเหลือผู้อื่นและการต่อต้านความเกลียดชัง

จะเห็นได้ว่างานวิจัยของทั้ง Muallem and Dowd (1992) และ Evans-Winfeld (2009) มุ่งตรวจสอบความถูกต้องทางประวัติศาสตร์ของวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับความรู้ที่ถูกต้อง นอกจากนี้งานวิจัยทั้งสองยังยืนยันว่าวรรณกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ถ่ายทอดข้อเท็จจริง แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้และเสริมสร้างจริยธรรม ผ่านการเล่าเรื่องราวและการต่อต้านความอยุติธรรม

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งศึกษาแนวทางการสอนที่เหมาะสมต่อการรับรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวของนักเรียน Spector and Jones (2007) ศึกษาว่า การใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันมีผลต่อการรับรู้เรื่องราวในบันทึกของ แอนน์ แฟรงค์ และความเข้าใจในภาพรวมของเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวของนักเรียนชั้นมัธยมต้นในสหรัฐอเมริกาอย่างไร ในปีแรก ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (participant observation) ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ 3 ชั้นเรียน เป็นเวลา 84 ชั่วโมง โดยครูผู้สอนได้มอบหมายให้นักเรียนอ่าน *The Diary of Anne Frank* และบทละครที่ดัดแปลงมาจากบันทึก ผลการสังเกตการณ์เผยให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มนี้มอง Anne Frank ว่าเป็นสัญลักษณ์ของความหวังและความเข้มแข็ง อีกทั้งยังพบว่า เนื่องจากบันทึกสิ้นสุดลงเมื่อ Anne Frank และผู้ที่อยู่ในที่หลบภัยถูกจับกุม นักเรียนจึงไม่ทราบถึงผลลัพธ์ที่โหดร้ายในภายหลัง ผู้วิจัยสรุปว่าที่เป็นเช่นนั้นเพราะการสอนวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในแบบดั้งเดิมคือ เรียนรู้ผ่านตัวบทวรรณกรรมอย่างเดียวอาจทำให้นักเรียนรับรู้เรื่องราวในเชิงลตทอนและมองโลกในแง่ดีเกินไป

ในปีที่สองผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนรู้เชิงวิจารณ์ (critical literacy approach) มาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกลุ่มนักเรียนมัธยมต้นกลุ่มใหม่ โดยใช้เวลา 135 ชั่วโมงสังเกตและสอนในชั้นเรียน กิจกรรมเหล่านี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ *The Diary of Anne Frank* หลายฉบับ การนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย และการอภิปรายในชั้นเรียน ซึ่งได้รับการออกแบบมาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามและพิจารณามุมมองที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนเริ่มเปลี่ยนมุมมองและพัฒนาความเข้าใจในความซับซ้อนและความโหดร้ายของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่าการสอนที่มีการใช้แหล่งข้อมูลหลากหลายช่วยให้นักเรียนเข้าใจการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวได้ดียิ่งขึ้น

ในประเทศไทยนั้นพบว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในลักษณะของการวิเคราะห์ตัวบทเพียง 3 เรื่อง เรื่องแรกคือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของพรรณพงา จุฬานนท์ (2543) เรื่อง *วรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว* ซึ่งศึกษาที่มาและอิทธิพลของการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในสงครามโลกครั้งที่สองที่มีต่อวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวและวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทนี้ เรื่องที่สองคือ งานวิจัยของอนงค์นาฏ เกกิงวิทย์ (2547) เรื่อง *วรรณคดีประจักษ์พยาน: บันทึกของสตรีผู้รอดชีวิตจากการล้างเผ่าพันธุ์ในยุโรประหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2* งานวิจัยนี้ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา ชะตากรรมของสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนี้ รวมทั้งศึกษาสารที่ผู้ประพันธ์สื่อถึงผู้อ่าน และประเด็นทางจริยธรรมเรื่องการให้อภัยจากตัวบทวรรณกรรม เรื่องสุดท้ายคือ งานค้นคว้าอิสระซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท เรื่อง *ภาพลักษณ์ของ ฮิตเลอร์ในวรรณกรรมไทย* ของปิยดิ เพ็ชรฉาย (2555) แม้ชื่อของงานวิจัยนี้ใช้ว่า *วรรณกรรมไทย* แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นเป็นการศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์และกลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ของฮิตเลอร์ในวรรณกรรมภาษาต่างประเทศที่แปลเป็นภาษาไทย

งานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว

Foster et al. (2016) ศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์ที่ใหญ่ที่สุดเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของอังกฤษที่มีต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม (mixed-methods approach) ผ่านการสำรวจความรู้ความเข้าใจของนักเรียนจำนวน 7,952 คน และสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 244 คน เพื่อประเมินความรู้เชิงข้อเท็จจริง มุมมอง และแหล่งข้อมูลที่นักเรียนใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว แม้ว่าการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจะเป็นหัวข้อบังคับในหลักสูตรของสหราชอาณาจักร โดย 85% ของนักเรียนให้ข้อมูลว่าเคยเรียนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในวิชาประวัติศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ แต่ผลการศึกษาเผยให้เห็นว่า นักเรียนยังมีความเข้าใจผิดด้านข้อเท็จจริงหลายประการ เช่น 68% ไม่เข้าใจความหมายของการต่อต้านชาวยิว (antisemitism) 50.7% เข้าใจผิดว่าชาวยิวส่วนใหญ่ที่ถูกฆ่ามาจากเยอรมนี 54.9% เชื่อว่าการสังหารหมู่เกิดขึ้นในเยอรมนีเป็นหลัก แทนที่จะเป็นดินแดนที่นาซียึดครองในยุโรปตะวันออก 56.1% เชื่อว่าฮิตเลอร์เป็นผู้รับผิดชอบเพียงคนเดียว และมีนักเรียนไม่ถึง 10% ที่ตระหนักถึงบทบาทของชาวเยอรมันในโศกนาฏกรรมครั้งนี้ นอกจากนี้หนึ่งในสามของนักเรียนประเมินจำนวนผู้เสียชีวิตต่ำเกินไป โดย 10.3% เชื่อว่ามีชาวยิวถูกสังหารน้อยกว่า 100,000 คน

ผลการศึกษายังเผยให้เห็นถึงอิทธิพลของ *The Boy in the Striped Pajamas* ที่มีต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวของนักเรียน เพราะพบว่าเป็นวรรณกรรมและภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มนักเรียน โดยนักเรียน 74.8 % เคยอ่านวรรณกรรมเรื่องนี้ ขณะที่ 84.4% เคยได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ประเด็นนี้ก่อให้เกิดความกังวลว่านักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวผิดเพี้ยนไป เนื่องจากเนื้อหาในวรรณกรรมและภาพยนตร์ดังกล่าวให้ข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้องตามประวัติศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์และเรื่องที่แต่งขึ้น ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่าทั้งภาพยนตร์

และวรรณกรรมเรื่องนี้เป็นแหล่งข้อมูลนอกห้องเรียนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของนักเรียนอย่างยิ่ง

จะเห็นได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นในยุโรปและสหรัฐอเมริกา บ่งชี้ให้เห็นว่าทั้งยุโรปและสหรัฐอเมริกายังคงให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอยู่ ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อมูลที่ว่าประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปและหลาย ๆ รัฐในสหรัฐอเมริกา ได้บรรจุการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวไว้ในหลักสูตร ส่วนงานวิจัยของไทยนั้นพบเพียงการศึกษาวิเคราะห์ตัวบทวรรณกรรม แต่ยังไม่มีการศึกษาการรับรู้ของเยาวชนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้จากบทเรียน วรรณกรรม หรือสื่อต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะยังไม่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างเฉพาะเจาะจงในสถาบันการศึกษาของประเทศไทย หรือถ้าจะมีบ้างก็เป็นเพียงการกล่าวถึงบ้างในรายวิชาทางประวัติศาสตร์ หรือการเลื่อกวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวบางเล่มมาสอนในรายวิชา เช่น วรรณกรรมกับประวัติศาสตร์ หรืออย่างที่คุณวิจัยนำมาสอนในรายวิชาที่เกี่ยวกับวรรณกรรมร้อยแก้ว เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเรื่องราวเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวยังค่อนข้างเป็นเรื่องไกลตัวของคนไทยส่วนใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. พูดคุยและสอบถามนักศึกษาในสัปดาห์แรกของการเรียนเพื่อสำรวจว่านักศึกษามีความรู้เดิม (prior knowledge) เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวมากน้อยเพียงใดก่อนจะมาเรียนรายวิชานี้
2. นำเสนอรายงานข่าวพร้อมภาพเกี่ยวกับการรับรู้ของเยาวชนไทยและต่างชาติที่มีต่อฮิตเลอร์และพรรคนาซี เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา
3. มอบหมายงานกลุ่มให้นักศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเรียน (peer facilitation) เกี่ยวกับประเพณีของงานเขียนร้อยแก้ว ความเป็นมาของวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว ลักษณะสำคัญของวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว รวมถึงประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง เพื่อปูพื้นฐานให้นักศึกษาก่อนเริ่มเรียนวรรณกรรม ทั้งนี้หลังจากนำเสนอข้อมูลแล้ว นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะต้องสร้างกิจกรรมทดสอบการเรียนรู้ของเพื่อน หลังจากนั้นผู้สอนจะให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม
4. กำหนดให้นักศึกษาอ่านวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว 3 เล่ม ได้แก่ *The Diary of a Young Girl*, *Night*, และ *The Boy in the Striped Pajamas*
5. มอบหมายงานกลุ่มให้นักศึกษานำเสนอข้อมูลในรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเรียนอีกครั้ง โดยครั้งนี้แต่ละกลุ่มจะนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจในวรรณกรรมแต่ละเรื่อง จากนั้นแต่ละกลุ่มจะต้องสร้างกิจกรรมทดสอบการเรียนรู้ของเพื่อน โดยผู้สอนจะให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม

6. จัดสอบกลางภาคโดยใช้ข้อสอบข้อเขียนเพื่อวัดความรู้ของนักศึกษา
7. มอบหมายงานกลุ่มให้นักศึกษาจัดโครงการปลายภาคโดยจัดทำนิตรรศการเสมือนจริง (virtual exhibition) เกี่ยวกับวรรณกรรมลี้ลับผ่านยูทูบ โดยให้แต่ละกลุ่มเผยแพร่ผลงานบนยูทูบ (YouTube)
8. หลังสิ้นสุดการเรียนและส่งโครงการปลายภาคแล้ว ผู้วิจัยได้ขอให้นักศึกษาทำแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับก่อนและหลังการเรียนรายวิชานี้
9. นำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (ช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม 2565) จำนวน 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. แบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questions) สำหรับให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น แบบสอบถามดังกล่าวจะไม่มีคำถามลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยไม่มีลักษณะส่วนบุคคลเรื่องเพศหรืออายุที่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้นักศึกษาประเมินความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมลี้ลับผ่านยูทูบของตัวเองก่อนและหลังการเรียนรายวิชานี้ จึงใช้คำถามปลายเปิดเพียง 2 คำถามที่เปิดกว้างให้นักศึกษามีอิสระในการเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ คือ คำถามแรกถามว่า “ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมลี้ลับผ่านยูทูบมากน้อยเพียงใดก่อนจะมาเรียนรายวิชานี้” และคำถามที่สอง ถามว่า “ท่านมีความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมลี้ลับผ่านยูทูบเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใดหลังจากเรียนรายวิชานี้จบลง” โดยขอให้ผู้ตอบให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด และเขียนแสดงความคิดเห็นโดยตรงไปตรงมามากที่สุด
2. ตารางบันทึกข้อมูล (coding sheet) สำหรับบันทึกรายละเอียดของคำตอบจากแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาในแบบสอบถามปลายเปิด และนำเสนอข้อมูลโดยใช้การบรรยาย โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. รวบรวมและถอดข้อความจากแบบสอบถามปลายเปิด
2. อ่านคำตอบทั้งหมดเพื่อจับภาพรวมและประเด็นสำคัญ เช่น สัญลักษณ์นาซี, ชื่อฮิตเลอร์, ความโหดร้ายของนาซี และสื่อโซเชียล
3. กำหนดรหัสสำหรับแต่ละประเด็น (เช่น “ความรู้,” “แหล่งข้อมูล,” และ “ทัศนคติ”)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นก่อนและหลังเรียน เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงจากความรู้ผิวเผินไปสู่ความเข้าใจลึกซึ้ง

5. สรุปผลการศึกษาและนำเสนอในรูปแบบตารางเพื่อแสดงภาพรวมของการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังการเรียนรู้ผ่านวรรณกรรม

ผลการวิจัย

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สสำรวจระดับความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวก่อนและหลังเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น 2) เปรียบเทียบการเรียนรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวผ่านวรรณกรรมของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น และ 3) ประเมินประสิทธิภาพของการใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวแก่นักศึกษา

ผลของการตอบแบบสอบถามข้อแรกเผยว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มตอบคำถามด้วยการระบุความรู้ของตัวเองเกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวในภาพรวมก่อนที่จะกล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิว โดยสามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่ไม่เคยรู้เรื่องการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวมาก่อนเลย กลุ่มที่เคยได้ยินหรือรู้บางส่วน และกลุ่มที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังความรู้ของตัวเอง ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวก็พบข้อมูลในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ผลการตอบแบบสอบถามในข้อที่สองยังเผยว่านักศึกษาเกือบครึ่งประเมินตนเองว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมากหลังการเรียนรายวิชา HEN452 ดังข้อมูลที่ปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ความรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวก่อนเรียน		
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวมาก่อนเลย	8	21.05
เคยได้ยินหรือรู้จักการล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวบ้าง	26	68.42
ไม่ได้กล่าวถึงภูมิหลังความรู้ของตนเอง	4	10.52
ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวก่อนเรียน		
ไม่เคยรู้จักหรืออ่านวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์มาก่อนเลย	16	42.11
เคยรู้จักหรือเคยอ่านวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวบ้าง	7	18.42
ไม่ได้กล่าวถึงภูมิหลังความรู้ของตนเอง	15	39.47
ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิวหลังเรียน		
มีความรู้เพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง	3	7.89
มีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมาก	18	47.37
ไม่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้น	17	44.73

ที่มา: ผู้วิจัย

ทั้งนี้ผลของการตอบแบบสอบถามทั้งสองข้อยังเผยให้เห็นถึงการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปของนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการเรียนรายวิชา HEN452 กล่าวคือ ก่อนเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างจำกัดมาก โดยส่วนมากรับรู้ข้อมูลอย่างผิวเผิน เช่น จากการดูภาพยนตร์ และสื่อสังคม แต่หลังเรียน นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ด้านประวัติศาสตร์ โดยสามารถเข้าใจความเชื่อมโยงของสงครามโลกครั้งที่สองและเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว การรับรู้เกี่ยวกับฮิตเลอร์และพรรคนาซี ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว ทำให้สามารถเข้าใจที่มาและผลกระทบของเหตุการณ์ได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากนี้ นักศึกษายังเริ่มตั้งคำถามและวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมของความโหดร้ายของฮิตเลอร์และพรรคนาซี และแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อเหยื่อชาวยิวมากขึ้น ดังรายละเอียดที่นำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น

ประเด็นที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา	ก่อนเรียนรายวิชา (ความรู้และประสบการณ์ที่นักศึกษามีอยู่ก่อนเรียน)	หลังเรียนรายวิชา (ความรู้และประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับหลังเรียน)
ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว	- รู้เพียงแค่อัตชีวประวัติหรือสัญลักษณ์ของนาซี - หลายคำตอบระบุว่า “ไม่เคยเรียนรู้” หรือ “รู้เพียงเล็กน้อย”	- เข้าใจที่มาและผลกระทบของเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวมากขึ้น
แหล่งข้อมูลและประสบการณ์	- ได้รับข้อมูลจากสื่อในระดับผิวเผิน เช่น จากการชมภาพยนตร์ <i>The Boy in the Striped Pajamas</i> และจากสื่อสังคมออนไลน์ (social media)	- ได้รับความรู้ผ่านการอ่านวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวหลากหลายรูปแบบทั้งจากเรื่องจริงและเรื่องแต่ง
ความรู้ด้านประวัติศาสตร์	- มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสงครามโลกจากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์	- เข้าใจความเชื่อมโยงของสงครามโลกครั้งที่สองและการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว
การรับรู้เกี่ยวกับฮิตเลอร์และพรรคนาซี	- มีการรับรู้ค่อนข้างจำกัดเฉพาะแค่เพียงการรับรู้ชื่อและสัญลักษณ์	- ได้รับความโหดร้ายของฮิตเลอร์และพรรคนาซีที่กระทำต่อชาวยิว
ทัศนคติและความรู้สึกต่อเหตุการณ์และเหยื่อชาวยิว	- มีทัศนคติอยู่ในระดับรับรู้อย่างกว้าง ๆ โดยขาดความเห็นอกเห็นใจหรือการวิจารณ์เชิงจริยธรรม - มองเหตุการณ์เป็นประวัติศาสตร์ในมิติที่ไกลตัว	- มีความเห็นอกเห็นใจต่อเหยื่อและมีทัศนคติวิพากษ์วิจารณ์ต่อการกระทำของฮิตเลอร์และพรรคนาซีในเชิงจริยธรรม เช่น การไม่ยกย่องฮิตเลอร์และพรรคนาซี

ที่มา: ผู้วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเผยให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ที่ค่อนข้างจำกัดเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนก่อนเรียนรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น โดยมีแนวโน้มที่จะรู้จักเหตุการณ์ล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนมากกว่าตัววรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ก็เป็นการรู้จักแต่เพียงผิวเผิน กล่าวคือ รู้จักเพียงชื่อฮิตเลอร์และพรคนาซี รวมทั้งสัญลักษณ์ของพรรค แต่ก็ไม่ทราบรายละเอียดแน่ชัดถึงความเป็นมาและเป็นไปของเหตุการณ์ จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าการที่นักศึกษาส่วนใหญ่กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนทั้งหมดที่ได้ถามคำถามนี้แต่อย่างใด น่าจะเป็นเพราะวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนที่ผลพวงจากการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนนั้น ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับพวกเขามาก ด้วยว่าลำพังเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนก็เป็นเรื่องที่พวกเขาไม่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว ฉะนั้นเรื่องราวเกี่ยวกับวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนจึงยังเป็นเรื่องที่ไกลตัวจากพวกเขามากยิ่งขึ้นไปอีก

ทั้งนี้ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาจำนวนหนึ่งกล่าวถึงภาพยนตร์เรื่อง *The Boy in the Striped Pajamas* ในฐานะที่เป็นวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนที่พวกเขาพอจะรู้จัก โดยบางคนเคยได้ดูภาพยนตร์ บางคนเพียงเคยได้ยินชื่อ แต่ไม่มีใครกล่าวว่าได้อ่านวรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้ ข้อมูลส่วนนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Foster, et al. (2016) ที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนของนักเรียนอังกฤษได้รับอิทธิพลจากสื่อยอดนิยมอย่างภาพยนตร์ *The Boy in the Striped Pajamas* ฉะนั้นภาพยนตร์เรื่องนี้ รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ จึงกลายเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้เกี่ยวกับการล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนของนักศึกษาก่อนที่จะได้เรียนรายวิชา HEN452 ซึ่งแน่นอนว่าแหล่งข้อมูลเพียงเท่านั้นคงไม่เพียงพอที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเหตุการณ์การล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนได้อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะหากนักศึกษาดูภาพยนตร์เรื่องดังกล่าวเพียงเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและไม่สนใจที่จะหาข้อมูลเพิ่มเติม มาของเหตุการณ์ที่น่าสยดสยองในเรื่องเพิ่มเติม หรือหากนักศึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับฮิตเลอร์หรือสัญลักษณ์ของพรรคนาซีที่ไม่ถูกต้องจากสื่อ ก็ยิ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องยิ่งขึ้นไปอีก

ผลการศึกษายังเผยให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์การล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนเพิ่มขึ้นผ่านการเรียนรู้จากวรรณกรรมที่ได้ศึกษาในรายวิชา HEN452 ร้อยแก้วเบื้องต้น ทั้งในรูปแบบของเรื่องจริงและเรื่องแต่ง ทั้งนี้เนื่องจากรายวิชาดังกล่าวมุ่งให้นักศึกษารู้จักงานเขียนร้อยแก้วหลายรูปแบบ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงได้มอบหมายให้นักศึกษาอ่านงานวรรณกรรมทั้งที่เป็นเรื่องจริงอย่าง *The Diary of a Young Girl* และ *Night* และเรื่องแต่งอย่าง *The Boy in the Striped Pajamas* จริงอยู่แม้ว่างานวิจัยของ Muallem and Dowd (1992) และ Evans-Winfeld (2009) เน้นย้ำว่าความถูกต้องทางประวัติศาสตร์สำคัญต่อวรรณกรรมที่จะนำมาให้เยาวชนศึกษา และ *The Boy in the Striped Pajamas* ก็เป็นหนึ่งในวรรณกรรมที่มีประเด็นเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาที่บิดเบือนประวัติศาสตร์การล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียน ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจผิดได้ ทว่าเหตุที่ผู้วิจัยนำวรรณกรรมเรื่องนี้มาสอนในรายวิชา HEN452 เป็นเพราะต้องการให้นักศึกษาได้รู้จักวรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวอินเดียนในรูปแบบนวนิยายเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องนำเสนอข้อมูลถูกต้องตรงตาม

ประวัติศาสตร์ทั้งหมด อีกทั้งวรรณกรรมเรื่องนี้ได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์ และเป็นที่รู้จักของนักศึกษา อยู่พอสมควร จึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าจะดึงดูดความสนใจของนักศึกษาได้ดี ทั้งนี้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นักเรียนในงานวิจัยของ Foster, et al. (2016) พบว่ามีเพียงหนึ่งคนเท่านั้นที่เชื่อว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ สร้างจากเรื่องจริง ในขณะที่นักเรียนที่เหลือทั้งหมดทราบว่าภาพยนตร์สร้างจากวรรณกรรมที่ไม่ได้อิง ข้อมูลที่ถูกต้องตามประวัติศาสตร์ทั้งหมด เช่นนี้แล้ว ผู้วิจัยจึงไม่คิดว่าการใช้วรรณกรรมเรื่องนี้ในการ สอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจะเป็นเรื่องต้องห้ามแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามผู้สอนที่จะนำ วรรณกรรมเรื่องนี้มาใช้สอนก็ควรต้องยกประเด็นเรื่องประวัติศาสตร์ที่บิดเบือนมาอธิบายให้นักศึกษา เข้าใจอย่างกระจ่างแจ้งด้วย อีกทั้งยังให้ผู้เรียนเข้าใจถึงรูปแบบของวรรณกรรมเรื่องนี้ที่เขียนเป็นนวนิยาย อิงประวัติศาสตร์

งานวิจัยของ Muallem and Dowd (1992) และ Evans-Winfeld (2009) ชี้ให้เห็นว่านอกเหนือจากความถูกต้องทางประวัติศาสตร์แล้ว วรรณกรรมล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวสำหรับเยาวชนยังต้องช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสถานะของชาวยิวการถูกกดขี่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง และสามารถช่วยให้ผู้อ่านตระหนักรู้ถึงความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับชาวยิว ผลการศึกษาในงานของผู้วิจัยก็สนับสนุนข้อสรุปนี้ เพราะหลังจากที่นักศึกษาที่เรียนรายวิชา HEN452 ได้มีโอกาสอ่านงานวรรณกรรมที่มีเนื้อหา ลึกซึ้งและนำเสนอเรื่องราวที่เป็นจริงตามประวัติศาสตร์ เช่น *The Diary of a Young Girl* และ *Night* หรือแม้แต่วรรณกรรมที่อาจไม่ได้นำเสนอข้อเท็จจริงทั้งหมดอย่าง *The Boy in the Striped Pajamas* พบว่า วรรณกรรมเหล่านี้สามารถช่วยสร้างความตระหนักรู้แก่นักศึกษาได้ โดยเห็นได้จากการที่นักศึกษา บางส่วนรับรู้ความโหดร้ายของฮิตเลอร์และพรรคนาซีที่กระทำต่อชาวยิว ต่างจากก่อนหน้านี้ที่รู้จักเพียง ชื่อและสัญลักษณ์ของพรรค นอกจากนี้การศึกษาวรรณกรรมเหล่านี้ยังช่วยเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษา บางส่วน จากเดิมที่รับรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างเป็นเรื่องไกลตัวมาเป็นการรับรู้ที่ไม่เพียง แต่รับรู้ ทว่ายังเกิดความเห็นอกเห็นใจต่อชะตากรรมของเหยื่อชาวยิว และวิพากษ์วิจารณ์ต่อการกระทำ ของฮิตเลอร์และพรรคนาซีในเชิงจริยธรรมอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือสร้างความ เข้าใจและความตระหนักรู้ต่อเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อใช้ร่วมกับ แหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามผลการศึกษาของ Spector and Jones (2007) ซึ่งผู้วิจัยเองก็ใช้ทั้งแหล่ง ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ภาพยนตร์ หรือแม้แต่ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ที่เชื่อถือได้ ในการเรียน การสอน

ผลการศึกษาในภาพรวมจึงสอดคล้องกับรายงานของ UNESCO ที่ว่าประเทศไทยไม่ได้กำหนด ให้มีการสอนเกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวและบริบทที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ไว้ใน หลักสูตรการเรียนแต่อย่างใด (Carrier, et al., 2015) อย่างไรก็ตามอาจมีข้อโต้แย้งว่า แม้ประชากรของประเทศ ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวโดยตรงอย่างประเทศ ในยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา ก็ยังมีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวที่ไม่ถูกต้องอยู่มาก ตามผลการสำรวจของ Claim Conference (n.d.) สอดคล้องกับผลสำรวจของ Foster, et al. (2016) ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นพ้องกับ Foster, et al. (2016) ที่เสนอแนะว่าต้องยกระดับคุณภาพการสอน

และความเข้าใจเหตุการณ์ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ทั้งในมิติของความรู้ การอบรมครู การจัดหลักสูตร และการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อให้การศึกษาประวัติศาสตร์นี้มีความหมายและส่งผลดีต่อสังคมในยุคปัจจุบัน

บทสรุป

คนรุ่นใหม่หลายคนอาจตั้งคำถามว่าทำไมยังต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอยู่อีกทั้ง ๆ ที่เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นมานานเกือบ 80 ปีแล้ว และไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับคนรุ่นพวกเขาเลย คำตอบของ Yehuda Bauer ศาสตราจารย์ กิตติคุณแห่ง Avraham Hayman Institute of Contemporary Jewry, Hebrew University of Jerusalem ได้ชี้ให้เห็นว่าเหตุการณ์ในสงครามโลกครั้งที่สองที่เกิดขึ้นกับชาวยิวนั้นเป็นบทเรียนที่สำคัญ เพราะความโหดร้ายในอดีตสามารถเกิดขึ้นซ้ำได้ในรูปแบบหรือสถานะแวดล้อมที่แตกต่างกันในอนาคต ดังนั้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว โดยเฉพาะกับคนที่ไม่ใช่ชาวยิว จึงมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ประวัติศาสตร์ซ้ำรอยขึ้นอีกในอนาคต (Bauer, 2014) อย่างไรก็ตาม คงจะมีผู้แย้งว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวไม่เห็นช่วยอะไรได้เลย เพราะประวัติศาสตร์ก็ยังซ้ำรอยอยู่ดี ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ที่เกิดขึ้นอีกหลายครั้งทั่วโลกนับแต่การเกิดการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา

เช่นนั้นแล้วหากถามว่ายังมีประโยชน์อะไรที่จะยังคงมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอยู่ คำตอบคือยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้แม้ว่าการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์จะยังคงดำเนินอยู่ในบางส่วนของโลก แต่ก็มิได้หมายความว่าความรู้เกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจะล้นเหลือโดยสิ้นเชิง เพราะการรับรู้ประวัติศาสตร์ของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิว จะช่วยให้คนรุ่นใหม่มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่าอคติ (prejudice) การเหยียดเชื้อชาติ (racism) การเลือกปฏิบัติ (discrimination) การลดทอนความเป็นมนุษย์ (dehumanization) และอุดมการณ์เผด็จการ (totalitarian ideologies) ของผู้นำเผด็จการอย่างฮิตเลอร์ สามารถนำไปสู่การกระทำทารุณกรรมที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ด้วยกันอย่างโหดเหี้ยมได้อย่างไร และเมื่อเกิดความเข้าใจแล้ว ความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ การต่อต้านอคติทางเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ และการชิงชังอำนาจเผด็จการและความอยุติธรรมก็จะตามมา การบูรณาการวรรณกรรมและสื่อที่หลากหลายในการเรียนการสอนจึงเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถช่วยพัฒนาความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้นแม้เหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวจะเกิดขึ้นมาแล้วนาน แต่การเรียนรู้และการสอนเรื่องนี้ยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นบทเรียนในการป้องกันมิให้ประวัติศาสตร์ซ้ำรอย และเพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งต่ออคติและความ อยุติธรรมในสังคม ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะช่วยส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจและความรับผิดชอบต่อเพื่อนมนุษย์ในสังคมทั้งปัจจุบันและอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. บูรณาการการเรียนการสอนในหลักสูตร

สถาบันการศึกษาในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นระดับโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ไม่ว่าจะอยู่ในวิชาประวัติศาสตร์ วรรณกรรม หรือวิชาอื่นๆ ที่เหมาะสม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเชิงลึกและการวิเคราะห์ในมิติประวัติศาสตร์และจริยธรรม แทนที่จะเป็นเพียงความรู้พื้นฐานเท่านั้น

2. ส่งเสริมกิจกรรมรำลึกและสร้างความตระหนักรู้ในระดับสังคม

หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนควรจัดกิจกรรมรำลึกเหตุการณ์การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในวันที่ 27 มกราคม (International Holocaust Remembrance Day) เพื่อย้ำเตือนว่าเหตุการณ์นี้เป็นบทเรียนสำคัญของมนุษยชาติ

3. ส่งเสริมการใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือสร้างความตระหนักรู้

การใช้วรรณกรรมเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในห้องเรียนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางอารมณ์และสติปัญญา ทำให้พวกเขาสามารถตั้งคำถาม วิเคราะห์ และเปรียบเทียบแนวคิดทางประวัติศาสตร์และจริยธรรม ซึ่งจะช่วยลดความเข้าใจผิดและเสริมสร้างความตระหนักรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายและกระตุ้นการอภิปรายเชิงวิพากษ์

การสอนควรผสมผสานการใช้แหล่งข้อมูลทั้งจากงานวิจัยทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมที่มีทั้งเรื่องแต่งและเรื่องจริง พร้อมกับข้อมูลจากสื่อออนไลน์ที่เชื่อถือได้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตั้งคำถามและพัฒนาวิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ปิยวดี เพ็ชรฉาย. (2555). *ภาพลักษณ์ของฮิตเลอร์ในวรรณกรรมไทย* [งานค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณพงา จุฬานนท์. (2543). *วรรณกรรมลัทธิเผด็จการชาวยิว* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์นาฏ เกิกวิทย์. (2547). *วรรณคดีประจักษ์พยาน: บันทึกของสตรีผู้รอดชีวิตจากการล้างเผ่าพันธุ์ในยุโรปช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2*. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bauer, Y. (2014). Teaching about the Holocaust in the 21st century. In C. Rittner (Ed.), *Holocaust education: Challenges for the future* (pp. 50–59). The National Center for Holocaust Education, Seton Hill University. <https://archive.org/details/holocausteducati0000ethe/page/n5/mode/2up?view=theater>
- Boyne, J. (2007). *The boy in the striped pajamas*. Oxford University Press.
- Carrier, P., Eckert, G., Fuchs, E., & Messinger, T. (2015). *The international status of education about the Holocaust: A global mapping of textbooks and curricula*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>
- Claim Conference. (n.d.). *New survey by claims conference finds significant lack of Holocaust knowledge in the United States*. <https://www.claimscon.org/study/>
- Evans-Winfield, T.A. (2009). *A content analysis of Holocaust fiction for young people* [Unpublished Master's thesis]. University of Northern Iowa. <https://scholarworks.uni.edu/grp/1983/>
- Foster, S., Pettigrew, A., Pearce, A., Hale, R., Burgess, A., Salmons, P., & Lenga, R.-A. (2016). *What do students know and understand about the Holocaust? Evidence from English secondary schools* (2nd ed.). UCL Centre for Holocaust Education.
- Frank, A. (1997). *Het achterhuis* [The Diary of a Young Girl]. Viking.
- Hughes, G. (2011, September 28). Thai school's Nazi-themed parade sparks outrage. *CNN*. <https://edition.cnn.com/2011/09/28/world/asia/thailand-nazi-parade/index.html#:~:text=Students%20from%20the%20Sacred%20Heart,mark%20the%20school's%20sports%20day>

- Muallem, M., & Dowd, F. A. (1992). Model criteria for and content analysis of historical fiction about the Holocaust for grades four through twelve. *Multicultural Review*, 1(2), 49-55.
- National Holocaust Museum (2023, March 28). *Holocaust literature*. <https://www.holocaust.org.uk/holocaust-literature>
- Online Reporters. (2013, July 15). Apologies for Hitler mural, says Chulalongkorn University. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/thailand/politics/359954/hitler-mural-done-by-ignorant-first-year-students-says-chulalongkorn-university>
- Online Reporters. (2019, January 27). Weeping BNK48 singer apologises for swastika T-shirt. *Bangkok Post*. <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1618726/weeping-bnk48-singer-apologises-for-swastika-t-shirt>
- Solomon, F. (2016, December 27). High school students in Taiwan staged a Nazi-themed parade. It wasn't received. *Times*. <https://time.com/4618183/taiwan-nazi-high-school-hitler-cosplay/>
- Spector, K., & Jones, S. (2007). Constructing Anne Frank: Critical literacy and the Holocaust in eighth-grade English. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 1(51), 36-48. <https://doi.org/10.1598/JAAL.51.1.4>
- United States Holocaust Memorial Museum. (n.d.). Introduction to the Holocaust. In *Holocaust Encyclopedia*. Retrieved April 23, 2023, from <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/introduction-to-the-holocaust>
- Wiesel, E. (2006). *Un di velt hot geshvign* [Night] (1st ed.). Hill and Wang.